

PROGRAM WYCHOWAWCZY

ROK SZKOLNY 2014/2015

„Rok szkoły zawodowców”

Zgodny z obowiązującą Podstawą programową kształcenia
ogólnego w szkołach podstawowych

**SZKOŁA PODSTAWOWA
IM. KS. PIOTRA SKARGI
W KOBYLINIE - BORZYMACH**

Zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej dnia 15 września 2014

SPIS TREŚCI

- I. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO
- II. WIZJA I MISJA SZKOŁY
- III. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY
W KOBYLINIE-BORZYMACH
- IV. DIAGNOZA SZKOLNEGO ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZEGO
- V. CELE WYCHOWANIA
- VI. ZASADY UZNANE I USTANOWIONE W SZKOLE
OBOWIĄZUJĄCE WSZYSTKICH CZŁONKÓW SPOŁECZNOŚCI
SZKOLNEJ
- VII. TREŚCI WYCHOWOWCZE WYCHOWANIA
PRZEDSZKOLNEGO
- VIII. TREŚCI WYCHOWAWCZE DLA KLAS I - III
- IX. TREŚCI WYCHOWAWCZE DLA KLAS IV – VI
- X. PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH W ROKU SZKOLNYM
2014/2015
- XI. TRADYCJE SZKOŁY, UROCZYSTOŚCI I IMPREZY O
CHARAKTERZE WYCHOWAWCZYM I KULTUROWYM
- XII. SPOSOBY PRZECIWDZIAŁANIA ZŁU, ZAGROŻENIOM I
PATOLOGII. POMOC WYCHOWAWCZA I
PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA UCZNIOM, KTÓRZY
ZNALEŻLI SIĘ W SYTUACJI ZAGROŻENIA
- XIII. SPOSOBY EWALUACJI PROGRAMU

I. PODSTAWA PRAWNA „PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO SZKOŁY”.

- Ustawa o systemie oświaty z dn.7 września 1991r.(tekst jednolity: Dz. U. z 2004r. Nr256, poz. 2572) z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz.
- Rozporządzenie MENiS z dn.21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U.Nr 61, poz. 624 z późniejszymi zmianami).

W wychowaniu chodzi właśnie o to
Ażeby człowiek starał się być coraz bardziej człowiekiem
O to, żeby bardziej był, a nie tylko więcej miał;
Aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada,
Umiał bardziej i pewniej być człowiekiem
To znaczy ażeby również umiał bardziej być
Nie tylko z drugimi, ale i dla drugih

(Jan Paweł II. Przemówienie w UNESCO / 02.06.1980/)

II. WIZJA I MISJA SZKOŁY

Dążenie do wyzwolenia w wychowankach pełni ich człowieczeństwa, krystalizowania walorów osobowych i intelektualnych na miarę nowych czasów oraz odwiecznych potrzeb dyktowanych racją tryumfu dobra na świecie. Te zasady wyrosłe z podłoża etyki chrześcijańskiej i mądrości pokoleń, będą przyświecać naszej szkole w kształtowaniu serc, dusz i umysłów młodych ludzi-kreatorów przyszłości. W poczuciu wspólnoty celów i przyjacielskiej bliskości pragniemy poznać dobro w innych, wyzwalać odpowiedzialność, tolerancję, szlachetność i altruizm, aby na tej bazie wzrastała życiowa mądrość.

Nasza wizja humanitarnej i bliskiej wszystkim szkoły łączy się z misją nie tylko zaspokajania potrzeb zdobycia niezbędnych umiejętności i wiedzy, lecz także ich inspirowania oraz ukierunkowywania dla dobra wychowanków. Oferujemy szkołę życzliwą i przyjazną, która niczym dom zbliża i jednoczy wszystkich, każdemu dając ciepło i możliwość spełniania zadań na miarę możliwości, chęci i potrzeb. Nie tylko dobrzy uczniowie stają się przedmiotem naszych zabiegów – szczególną troską, opieką wychowawczą i dydaktyczną objęci zostaną uczniowie słabsi, którzy tutaj będą mogli nadrobić wszelkie opóźnienia czy braki, a także ci, których możliwości intelektualne odbiegają od przeciętnych.

Oczekiwania i nadzieje wychowanków staną się tożsame z naszymi, to zaś umotywuje nas do wybierania oraz kształtowania najlepszych form pracy i współpracy. Nie urzędowa statystyka i edukacyjne schematy, ale szczęśliwa przyszłość uczniów i wychowanków, ich życiowa mądrość i umiejętność radzenia sobie z różnorakimi zadaniami będą sprawdzianem naszej pracy jak i źródłem radości z niej. W naszej szkole mądrość i wiedza wyrastają i wzrastają z wielkości każdego człowieka, którą pragniemy odkryć i zgłębić. Z bogactwa odrębności i indywidualności każdego człowieka pragniemy wydobyć wspólne pokłady piękna i dobra oraz przysposobić je dla jasnej przyszłości.

Indywidualne podchodzenie do potrzeb uczniów, odkrywanie ich uzdolnień i zainteresowań jest jednym z najważniejszych zadań naszej szkoły. W każdym uczniu drzemie bowiem jakiś talent, każdy ma inne potrzeby rozwojowe, możliwości i pasje. Niezmiernie ważne jest nie tylko rozbudzanie tych pasji, ale umiejętne ich rozwijanie. Dla zapewnienia możliwie najlepszych efektów konieczne jest włączenie w ten proces wielu podmiotów: nauczycieli, rodziców, lokalnego samorządu. W ten sposób chcemy, aby nasza szkoła stawała się miejscem coraz bardziej przyjaznym oraz lubianym przez uczniów.

Aby możliwym stał się wszechstronny rozwój dziecka szkoła musi być przede wszystkim miejscem bezpiecznym. Dlatego dbałość o bezpieczeństwo i wychowanie towarzyszy działaniom podejmowanym w szkole przez cały czas jej działalności. Chcemy stwarzając bezpieczne dla uczniów otoczenie, chronić dzieci przed przemocą fizyczną, psychiczną i używkami, kształtować postawę obywatelską, uczyć współpracy i odpowiedzialności za siebie i innych

III. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY W KOBYLINIE BORZYMACH

Absolwent klasy VI szkoły podstawowej na miarę swego wieku jest:

1. odpowiedzialny, obowiązkowy, solidny – zna swoje prawa w szkole i w domu i potrafi się upomnieć o ich przestrzeganie, rozumienie sens swoich szkolnych i domowych obowiązków i realizuje je, czuje się odpowiedzialny za postępowanie własne i efekty pracy swej grupy, posiada własne zdanie o różnych sprawach i jest gotów prezentować je innym, respektując ich prawo do odmienności w tym względzie, dba o własny wygląd i higienę osobistą zna zasady zdrowego trybu życia i stara

się ich przestrzegać, uczestniczy we wspólnych działaniach podejmowanych na terenie klasy i szkoły,

2. samodzielny, zaradny, otwarty – zna różne źródła zaspokajania swych zainteresowań i korzysta z nich, ma własne pomysły na rozwiązania napotykaných problemów i wypróbowuje je w swych działaniach, wykazuje znaczną konsekwencję w realizacji swych zamierzeń, umie racjonalnie bronić swego zadania i nie ulega łatwo wpływom innych,

3. uczciwy, prawy, prawdomówny – stara się zasłużyć na zaufanie innych wybierając drogę zachowań szczerých i uczciwych, umie przyznać się do zachowań szczerých i uczciwych, umie przyznać się do zachowania nieuczciwego i gotów jest ponieść jego konsekwencje,

4. kulturalny, taktowny, szanujący innych – dobrze zna nawet złożone normy zachowania obowiązujące w jego środowisku szkolnym i domowym i stara się stosować do nich, nie eksponuje swej osoby i swego zdania w sposób rażący innych, używa języka uprzejmego i oddającego uszanowanie dla innych, potrafi właściwie zachować się w różnych sytuacjach pozaszkolnych i pozadomowych (np. kino, teatr, muzeum, wycieczka w terenie czy do innego miasta),

5. krytyczny wobec siebie i innych – potrafi zachowanie własne i innych odnieść do systemu wartości obowiązujących nie tylko w społeczności lokalnej, ale też w naszym kręgu cywilizacyjnym i dostrzec ewentualne rozbieżności, z pewnym dystansem podchodzi do zalewu informacji płynących ze świata zewnętrznego, a zwłaszcza ze środków masowego przekazu i poddaje je krytycznej analizie, odróżnia fikcję od świata realnego w przekazach medialnych.

IV. DIAGNOZA SZKOLNEGO ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZEGO

Nauczycielom potrzebna jest możliwie pełna wiedza o tym, jak funkcjonuje system społeczny szkoły, również w jego nieformalnym nurcie – z jakich składa się podsystemów, jaką rzeczywistą rolę odgrywają w nim poszczególne osoby: nauczyciele, dyrektor, bibliotekarka, woźny, młodzi przywódcy grup rówieśniczych itp.

Dzielenie się spostrzeżeniami w zespołach nauczycieli uczących w poszczególnych klasach, a następnie w zespole wychowawców, pozwoli na sumowanie informacji i formułowanie diagnozy w zakresie:

- a. relacji między uczniami:
- b. relacji nauczyciele – uczniowie:
- c. relacji wychowawca – wychowankowie;
- d. sposobu prowadzenia zajęć przez nauczycieli;
- e. tematyki zajęć o charakterze wychowawczym i skuteczności metod jej realizacji;
- f. sposobów sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów;
- g. utrzymania porządku i dyscypliny;
- h. stanowienia i egzekwowania prawa (statutu i regulaminów);
- i. współpracy z rodzicami oraz środowiskiem lokalnym.

V. CELE WYCHOWANIA:

1. Zadania szkoły jako środowiska wychowującego:

- zapewnienie wychowankom poczucia bezpieczeństwa niezbędnego do prawidłowego rozwoju osobowości,
- wspieranie rozwoju dziecka sześciolatniego – przygotowanie do obniżenia wieku szkolnego do 6 lat,
- opieka wychowawców nad pełnym rozwojem wychowanków,
- ochrona wychowawcza nad działaniem wychowanka w życiu społeczności środowiskowej,
- przygotowanie wychowanka do samodzielnego życia,

- skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego.
- rola dialogu międzykulturowego w kształtowaniu postaw uczniów.

2. Cele oddziaływań wychowawczych:

- uczenie przewidywania skutków niebezpiecznych zachowań,
- kształtowanie umiejętności dbania o bezpieczeństwo swoje i innych,
- uczenie kultury bycia, kultury dyskusji, kształtowania nawyków kulturalnych, umożliwianie dzieciom kontaktu ze sztuką filmową, teatralną i plastyczną,
- dbanie o kształtowanie postawy szacunku wobec własnego kraju, narodu, zapoznajanie z jego historią, geografią kulturą oraz osiągnięciami technicznymi,
- kształtowanie wrażliwości na potrzeby innych także starszych, chorych i upośledzonych,
- kształtowanie postawy tolerancji wobec wszelkiej odmienności: narodowej, rasowej, odmienności języka, kultury, religii oraz orientacji seksualnej,
- rozbudzanie zainteresowania ludźmi i światem, który nas otacza,
- stymulowanie ciekawości dzieci.
- promowanie samodzielności i ambicji.
- namawianie do korzystania z alternatywnych źródeł wiedzy (biblioteki, Internet, radio i TV)
- uczenie wytrwałego i systematycznego dążenia do celu, samodzielnego podejmowania decyzji i ponoszenia za nie odpowiedzialności,
- uczenie zasad współżycia grupowego, życzliwej i pomocnej postawy wobec innych,
- promowanie postawy aktywnej i twórczej,
- uczenie planowania i organizowania sobie pracy oraz czasu wolnego,
- kształtowanie odpowiedzialnego stosunku do wykonywanej pracy i własnych obowiązków,
- kształtowanie wrażliwości oraz poczucia estetyki,
- kształtowanie opiekuńczej postawy wobec zwierząt,
- wskazywanie na zagrożenia związane z nałogami,
- promowanie zdrowego trybu życia poprzez właściwe odżywianie i ruch,
- kształtowanie poczucia samoakceptacji, poczucia własnej wartości oraz szacunku do samego siebie i rozwijanie poczucia tożsamości.

- korekcja urazów, złych, destruktywnych doświadczeń jako konsekwencji trudnych, traumatycznych sytuacji;

**VI. ZASADY UZNANE I USTANOWIONE W SZKOLE
OBOWIAZUJĄCE WSZYSTKICH CZŁONKÓW SPOŁECZNOŚCI
SZKOLNEJ (uczniowie i rodzice, nauczyciele, zespół nauczycielski,
dyrektor):**

VI.1. Uczeń jest najważniejszy. Rodzice są współtwórcami szkoły.

1. Każdemu uczniowi szkoła zapewnia bezpieczne warunki sprzyjające rozwojowi umysłowemu i osobowościowemu.
2. Uczeń jest traktowany podmiotowo – w ramach obowiązującego w szkole prawa, może podejmować różnorodne decyzje dotyczące jego osoby.
3. Wszyscy uczniowie mają w szkole równe szanse edukacyjne – każdy uczeń może osiągnąć sukces na miarę swoich możliwości.
4. Szkoła współpracuje z domem rodzinnym ucznia wypracowując praktyczne rozwiązania problemów wychowawczych.
5. Kryteria oceny osiągnięć dydaktycznych i zachowania są zrozumiałe i akceptowane przez uczniów.
6. Powszechnie znany i akceptowany system kar i nagród, stwarza każdemu uczniowi szansę poprawy.
7. Społeczność uczniowska, w ramach obowiązującego prawa, wpływa na życie i działalność szkoły.
8. W szkole szanujemy godność osobistą każdego ucznia.
9. Między uczniami występuje zdrowa, oparta na zasadach „fair play” konkurencja.

VI.2. Nauczyciele

1. Nauczyciel traktowany jest w szkole podmiotowo – może w ramach obowiązującego prawa, tworzyć i modyfikować swój warsztat pracy, wpływać na działalność i życie szkoły.
2. Nauczyciel posiada, pożądane w tym zawodzie cechy osobowości. Szczególnie cechuje się opiekuńczością wobec uczniów.
3. Pracę nauczyciela cechuje innowacyjność – jest twórczy, indywidualizuje proces dydaktyczno-wychowawczy.

4. Nauczyciel wspiera rozwój psychofizyczny uczniów, wpływa na rozwój ich zdolności i zainteresowań .
5. Nauczyciel stale pogłębia i uzupełnia swoje kwalifikacje.

VI.3. Zespół nauczycielski

1. Nauczyciele chętnie współpracują ze sobą w różnorodnych zespołach nauczycielskich.
2. Nauczyciele aktywnie uczestniczą w projektowaniu i wprowadzaniu zmian w różnych obszarach działalności szkoły.
3. W szkole istnieje system WDN (Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli)

VI.4. Dyrektor liderem postępu w szkole

1. Dyrektor stale doskonali i podwyższa poziom profesjonalnych kompetencji. Umiejętnie inicjuje pracę, kieruje i nadaje uprawnienia pracownikom szkoły.
2. Dyrektor pozytywnie wpływa na szkołę – inspiruje do działań innowacyjnych, obiektywnie ocenia pracowników i ich wkład w pracę szkoły, podejmuje trudne decyzje.
3. Dyrektor wspomaga nauczycieli w ich rozwoju zawodowym.
4. Dyrektor aktywnie współdziała z nauczycielami, uczniami, rodzicami i personelem szkolnym w celu wspólnego, efektywnego wypracowania polityki szkoły.
5. Dyrektor współdziała ze środowiskiem lokalnym i promuje w nim osiągnięcia szkoły.
6. Dyrektor czuwa nad przestrzeganiem prawa szkolnego, przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów.

VI.5. Zasady wykorzystania monitoringu dla realizacji misji wychowawczej szkoły

1. System monitoringu wizyjnego ma przede wszystkim na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, pracownikom i wszystkim pozostałym osobom przebywającym na terenie szkoły poprzez:
 - kontrolę osób wchodzących na teren szkoły,
 - monitorowanie zachowań osób przebywających na terenie szkoły,
 - ujawnianie i eliminowanie zachowań negatywnych.
2. Pełny zapis z zachodzących zdarzeń z podłączonych kamer przechowywany jest przez co najmniej 15 dni.
3. Zarejestrowane sytuacje mogą być wykorzystywane w celu ustalenia faktów przy ujawnieniu zdarzeń negatywnych, do udowodnienia niewłaściwego zachowania ucznia i poniesienia przez niego konsekwencji zgodnych ze Statutem Szkoły.
4. Przeglądów zapisów mogą dokonywać: dyrektor szkoły, jego zastępca, pedagog szkolny, wychowawcy klas i nauczyciele.
5. W przypadku zaistnienia wykroczenia lub przestępstwa do zapisów monitoringu, po uzgodnieniu z dyrektorem szkoły, mogą mieć dostęp: poszkodowany, jego rodzice/prawni opiekunowie (jeśli dotyczy ucznia), funkcjonariusze policji, prokuratury lub sądu.

VII. TREŚCI WYCHOWAWCZE WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO (ODDZIAŁ PRZEDSZKOLNY, PUNKT PRZEDSZKOLNY)

1. Wspomaganie dzieci w rozwijaniu uzdolnień.
2. Budowanie systemu wartości aby lepiej orientowały się w tym, co jest dobre a co złe.
3. Kształtowanie odporności emocjonalnej koniecznej do radzenia sobie w nowych, trudnych sytuacjach.
4. Rozwijanie umiejętności społecznych, które są niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi.
5. Kształtowanie postawy tolerancji wobec zróżnicowanych możliwości fizycznych i intelektualnych kolegów i koleżanek.
6. Wprowadzanie dzieci w świat wartości estetycznych przez stwarzanie możliwości wypowiadania się poprzez muzykę, sztuki plastyczne.
7. Kształtowanie u dzieci poczucia przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej, wspólnoty narodowej) oraz postawy patriotycznej.
8. Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.

VIII. TREŚCI WYCHOWAWCZE DLA KLAS I – III

KLASY PIERWSZE

Dziecko odnajduje swoje miejsce w grupie i działa w niej.

1. Stworzenie poczucia przynależności do klasy jako jednej grupy.
2. Uczenie działania w grupie rówieśniczej.
3. Uczenie współtworzenia i respektowania norm grupowych.
4. Kształtowanie poczucia współodpowiedzialności i współzależności w grupie.
5. Uczenie sumienności, obowiązkowości.
6. Rozbudzanie ciekawości poznawczej dziecka.

KLASY DRUGIE

Dziecko zna normy dobrego zachowania i według nich postępuje.

1. Uczenie szacunku wobec dorosłych, młodszych i rówieśników poprzez aktywne działanie .

2. Kształtowanie nawyków używania zwrotów grzecznościowych w życiu codziennym .
3. Zapoznavanie z symbolami narodowymi i regionalnymi oraz uczenie jak się wobec nich zachować.

KLASY TRZECIE

Dziecko umie zachować się w sytuacjach trudnych.

1. Uczenie podstawowych pojęć: szacunek, prawo, obowiązek, tolerancja, godność, uczciwość.
2. Nauka dostrzegania i akceptowania różnic między ludźmi.
3. Uczenie rozróżniania dobra i zła w życiu codziennym. Uczenie adekwatnych reakcji.
4. Uczenie asertywnego odmawiania.
5. Wyrabianie świadomości własnych praw.
6. Zaznajamianie z możliwościami uzyskania pomocy w sytuacjach trudnych.

IX. TREŚCI WYCHOWAWCZE DLA KLAS IV – VI KLASY CZWARTE

Dziecko wie jak komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi.

1. Uczenie i stosowanie w praktyce zasad aktywnego słuchania.
2. Uczenie jasnego i prostego sposobu formułowania wypowiedzi.
3. Rozwijanie umiejętności opisywania własnych uczuć i stanów psychicznych.
4. Uczenie wyrażania swojego zdania oraz komunikowania o swoich potrzebach i oczekiwaniach.
5. Uczenie i stosowanie w praktyce zasad dialogu międzykulturowego .
6. Rozbudzanie kreatywności.
7. Kształtowanie postawy tolerancji wobec odmienności innych ludzi.
8. Uczenie dziecka bezpiecznych zachowań.

KLASY PIĄTE

Uczeń zna swoje mocne i słabe strony, potrafi nad nimi pracować.

1. Uczenie umiejętności samoobserwacji.
2. Rozwijanie wiedzy o samym sobie (znajomości własnych wad i zalet, z naciskiem na te drugie).
3. Uczenie spostrzegania wpływu innych na kształtowanie osobowości i drogi życiowej oraz trafnego oceniania tego wpływu.
4. Kształtowanie krytycyzmu wobec wzorców proponowanych przez środki masowego przekazu.
5. Uczenie umiejętności autoprezentacji.
6. Uczenie umiejętności spostrzegania innej kultury narodowej.
7. Wskazywanie na zagrożenia wynikające z niezastosowania zasad bezpieczeństwa

KLASY SZÓSTE

Uczeń potrafi planować działanie i przewidzieć jego efekt.

1. Uczenie samodzielnego wyznaczania celów oraz określania sposobu ich realizacji i wytrwałego dążenia do nich.
2. Uczenie przewidywania skutków zachowania.
3. Uczenie dostosowywania swoich działań do zmieniających się warunków i potrzeb.
4. Kształtowanie samooceny i samokontroli.
5. Kształtowanie postaw międzykulturowych.
6. Kształtowanie odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach.
7. Ukazywanie wartości rodziny w życiu osobistym oraz pomoc w przygotowaniu dziecka do zrozumienia i akceptacji przemian okresu dojrzewania.
8. Kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje i innych